

สุขภาพนำรัฐสู่ชุมชน

“บริการดี มีน้ำใจ ซื่อสัตย์”

www.thatoomHSP.com

Tel.0-4459-1126

ชวนสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ รพ.ท่าอ้อม

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

“โรคพิษสุนัขบ้า” “โรคกลัวน้ำ” หรือ “โรคหมาว้อ” (ในภาษาอังกฤษ) เป็นโรคติดเชื้อที่มีสาเหตุมาจาก Rabies virus ซึ่งเป็นเชื้อไวรัสก่อโรคในสัตว์เลือดอุ่นเลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น สุนัข แมว วัว ควาย ลิง ชะนี กระรอก กระแต เสือ หมี หนู ค่างคาว รวมถึงคนด้วย ซึ่งในประเทศไทยพบมากที่สุดที่สุนัข (96% ของจำนวนที่พบเชื้อจากการวินิจฉัยในห้องปฏิบัติการ) รองลงมา คือ แมว คุณพ่อคุณแม่ควรศึกษาเรื่องการฉีดวัคซีนนี้ไว้ เนื่องจากลูกน้อยของคุณพ่อคุณแม่ อาจถูกสุนัขหรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่ไม่ใช่สุนัขกัด ก็มีโอกาที่จะติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าได้ มาดูกันเลยจ้า..

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าคืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้จากการนำเชื้อ Rabies virus ที่เกิดจากการเพาะเลี้ยงโดยวิธีการเฉพาะ ซึ่งเชื้อจะถูกทำให้ตายก่อนที่จะนำมาฉีดเพื่อกระตุ้นให้ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสชนิดนี้ การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าสามารถทำได้ 2 แบบ คือ ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ (Intramuscular; IM) และฉีดเข้าในผิวหนัง (Intradermal; ID)

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่มีจำหน่ายในประเทศไทยมีอยู่

1. Lyssavac N® (Purified Duck Embryo Cell Rabies Vaccine; PDEV) เป็นวัคซีนที่ได้จากการเพาะเลี้ยงไวรัสในตัวอ่อนไข่เป็ดที่ฟักแล้ว (embryonated duck eggs) และนำมาให้ฉีดแบบ IM เท่านั้น มีลักษณะเป็นวัคซีนผงแห้งพร้อมน้ำสำหรับทำละลาย (sterile water for injection) เมื่อละลายแล้วมีลักษณะเป็นสารแขวนตะกอนสีขาว ขุ่นเล็กน้อย เนื่องจากมี thimerosal เป็นสารกันเสีย ปริมาตรรวม 1

ml

2. SII Rabivax® (Human Diploid Cell Rabies Vaccine; HDCV) เป็นวัคซีนที่ได้จากการเพาะเลี้ยงไวรัสใน human diploid cell และแนะนำให้ฉีดแบบ IM เท่านั้น มีลักษณะเป็นวัคซีนผงแห้งพร้อมน้ำสำหรับทำละลาย (sterile water for injection) เมื่อละลายแล้วมีลักษณะใส สีชมพู ปริมาตรรวม 1 ml

3. Rabipur® (Purified Chick Embryo Cell Rabies Vaccine; PCECV) เป็นวัคซีนที่ได้จากการเพาะเลี้ยงไวรัสใน primary chick embryo fibroblast cell สามารถฉีดได้ทั้งแบบ IM และ ID มีลักษณะเป็นวัคซีนผงแห้งพร้อมน้ำสำหรับทำละลาย (sterile water for injection) เมื่อละลายแล้วมีลักษณะใส ไม่มีสี ปริมาตรรวม 1 ml

4. Verorab® (Purified Vero Cell Rabies Vaccine; PVRV) เป็นวัคซีนที่ได้จากการเพาะเลี้ยงไวรัสใน vero cells สามารถฉีดได้ทั้งแบบ IM และ ID มีลักษณะเป็นวัคซีนผงแห้งพร้อมน้ำเกลือสำหรับทำละลาย (solution of sodium chloride 0.4%) เมื่อละลายแล้วมีลักษณะใส ไม่มีสี ปริมาตรรวม 0.5 ml วัคซีนทั้ง 4 ชนิดมีชื่อเรียกรวมๆ ว่า วัคซีนเซลล์เพาะเลี้ยง ซึ่งจะมีความปลอดภัยและมีความบริสุทธิ์มากกว่าวัคซีนแบบเก่าที่ผลิตจากการนำเชื้อ Rabies virus จากสมองสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้ามาใช้ ซึ่งในปัจจุบัน ประเทศไทยไม่มีการนำวัคซีนดังกล่าวมาใช้แล้ว

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ใครบ้างที่ต้องฉีด

แนะนำให้ผู้มีโอกาสสูงที่จะถูกสัตว์กัด เช่น สัตว์แพทย์ บุรุษไปรษณีย์ หรือเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวกับเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า ฉีดวัคซีนก่อนสัมผัสสัตว์หรือก่อนถูกสัตว์กัด นอกจากนั้น อาจแนะนำให้ใช้กลุ่มเด็ก โดยเฉพาะหากเป็นบ้านที่มีสัตว์เลี้ยง

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ฉีดอย่างไร

วัคซีนนี้เป็นวัคซีนที่จะต้องฉีดภายใต้คำแนะนำของแพทย์ และต้องเข้ารับการฉีดโดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเท่านั้น ซึ่งก่อนฉีดจะต้องอ่านเอกสารกำกับยาให้ชัดเจน เพื่อปริมาณการใช้ยาที่ถูกต้อง การฉีดวัคซีนพิษสุนัขบ้า ทำได้ 2 แบบคือ

- ฉีดเพื่อป้องกันก่อนได้รับเชื้อพิษสุนัขบ้า ผู้ซึ่งสมควรได้รับวัคซีนนี้ได้แก่ผู้ที่ต้องเดินทางไปยังบริเวณที่มีการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ผู้ที่ต้องทำงานและอยู่ใกล้สัตว์ป่า ผู้ที่ทำงานในพื้นที่ปฏิบัติการที่ต้องสัมผัสเชื้อไวรัสดังกล่าว หรือผู้ที่มีความเสี่ยงจะได้รับเชื้อ เช่น บุรุษไปรษณีย์ สัตว์แพทย์ ครู ฝึกสอนสัตว์เลี้ยง หรือผู้ดูแลสัตว์
- ฉีดเพื่อป้องกันเมื่อต้องสงสัยว่าอาจได้รับเชื้อพิษสุนัขบ้า แพทย์จะพิจารณาให้รับวัคซีนนี้เมื่อถูกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกัด หรือข่วน ซึ่งจะต้องได้รับวัคซีนเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อลดความเสี่ยงในการติดเชื้อ

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีผลข้างเคียงอย่างไร

วัคซีนพิษสุนัขบ้ามีผลข้างเคียงเช่นเดียวกับการใช้ยา หรือวัคซีนชนิดอื่น ๆ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ได้รับวัคซีนจะไม่มีอาการข้างเคียง หรือหากมีก็จะเกิดขึ้นไม่รุนแรง ที่มักพบบ่อย คือ

- วิงเวียนศีรษะ ปวดศีรษะ
- บริเวณที่ฉีดวัคซีนมีอาการบวมแดงหรือรู้สึกปวด
- เกิดอาการปวดกล้ามเนื้อ และข้อต่อ

- คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง
- มีอาการเหนื่อย หรืออ่อนแรงมากผิดปกติ

ใครบ้างที่ไม่สามารถฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้

1. ห้ามใช้วัคซีนดังกล่าวกับผู้ที่มีประวัติแพ้วัคซีนหรือส่วนประกอบของวัคซีนพิษสุนัขบ้า
2. ผู้ที่มีประวัติแพ้อาหารจำพวกโปรตีนไข่ ผลิตภัณฑ์จากไข่ ยานีโอมัยซิน (Neomycin) ยาคลอเตตราไซคลิน (Chlortetracycline) หรือยาแอมโฟเทอริซิน บี (Amphotericin B)
3. สตรีมีครรภ์ หรือวางแผนตั้งครรภ์ ควรปรึกษาแพทย์ก่อนได้รับวัคซีนดังกล่าว
4. สตรีที่อยู่ในช่วงให้นมบุตรควรหลีกเลี่ยงการรับวัคซีนพิษสุนัขบ้าก่อนได้รับคำแนะนำจากแพทย์
5. ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ เช่น ผู้ป่วยโรคเอดส์ที่ต้องได้รับการรักษาด้วยวิธีเคมีบำบัด หรือรังสีบำบัด ผู้ที่ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน ผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวี หรือโรคเอดส์ ควรแจ้งแพทย์ก่อนได้รับวัคซีน
6. ผู้ป่วยกลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร (Guillain-Barre Syndrome: GBS) ควรปรึกษาแพทย์หากต้องได้รับวัคซีนดังกล่าว
7. หากมีอาการไข้ ไข้หวัด อาการติดเชื้ออื่น ๆ หรือมีอาการป่วยจากสาเหตุควรแจ้งแพทย์ก่อนเข้ารับวัคซีน

ราคาวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ราคาของ โรงพยาบาลรัฐ (ฉีดครบ 3 อย่าง)

1. ERIG/HRIG 700 บาท/ขวด (ฉีดก็ขวดก็ต้องไปคำนวณตามน้ำหนัก)
2. rabie vaccine 340 บาท/ขวด (4-5 เข็ม แล้วแต่ยี่ห้อ แล้วแต่วิธีฉีด)
3. dT vaccine 30 บาท/เข็ม (ฉีด 3 เข็ม)

ของโรงพยาบาลรัฐ รวม ๆ ก็ประมาณหนึ่งพันกว่าบาทเป็นอย่างต่ำ แต่ถ้าเป็นเอกชน ก็เกือบ สามพันกว่าบาท ค่ะ นี่ยังไม่รวมค่าเปิดบัตร ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ นะคะ

สำหรับวัคซีนผลิตจากเซลล์เพาะเลี้ยง ราคาประมาณเข็มละ 500 บาท วัคซีนนี้ได้ผลดี ฉีดเพียง 5-6 เข็ม โดยมีเว้นระยะกล่าวคือวัคซีนแรก วันที่ 3, 7, 14, 30 และวันที่ 90 ค่ะ

"สุขภาพดีของท่าน คือบริการของเรา"
 รอบริการสุขภาพง่าย ๆ แค่นี้...ก็ดีขึ้นมา...

www.thatoomhsp.com

งานสุขภาพและประชาสัมพันธ์โรงพยาบาลท่าตม

โทร.044-591126 ต่อ 116